

खेलो इंडिया-क्रीडा विकासासाठी राष्ट्रीय
कार्यक्रम या केंद्र पुरस्कृत योजनेची
राज्यामध्ये अंमलबजावणी करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : केआयपी:-२३१६/प्र.क्र.८७/क्रीयुसे १,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २० नोव्हेंबर, २०१८.

- वाचा:-**
१. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र.३६-३/MYAS/RGKA/ २०१४/ २७४५, दि.१६ जुलै, २०१४.
  २. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र.आरजीकेए-२०१४/ प्र.क्र.२३४/ क्रीयुसे-१, दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०१४.
  ३. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र.३७-५/MYAS/RGKA/ २०१५/ १४९३, दि.२६मे, २०१६.
  ४. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र.३८-४/MYAS/Khelo India/ २०१६, दि.२७ सप्टेंबर, २०१६.
  ५. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र.५३-१/MYAS/ MDSD/२०१७, दि.२७ नोव्हेंबर, २०१७.
  ६. सहसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे यांचे पत्र क्र.क्रीयुसे/खेलो इंडिया/ स्पोर्टसइन्फा/ २०१६-१७/ का-१६, दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०१६.
  ७. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र.१००-४/२०१६/Khelo India, दिनांक १० नोव्हेंबर, २०१६.
  ८. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र. F.No.3-19/MYAS/ KhelolIndia/ 2017/3714, दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१७.
  ९. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र. पत्र F.No. 29-1 / MYAS/ MDSD/ 2017, दिनांक १६/१०/२०१७.
  १०. केंद्र शासनाचे युवा कार्यक्रम एवं क्रिडा मंत्रालयाचे पत्र क्र. पत्र F.No. 53-1 / MYAS/ MDSD/ 2017, दिनांक २७/११/२०१७.
  ११. दिनांक १ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीचे कार्यवृत्तातील विषय क्रमांक ७.

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाच्या दिनांक १६ जुलै, २०१४ च्या पत्रान्वये केंद्र पुरस्कृत योजना “राजीव गांधी खेल अभियान” राबविण्यात आली. या कार्यक्रमाखाली सन २०१४-१५ या वर्षामध्ये राज्य शासनातर्फ तालुका, जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय ग्रामीण, महिला व नक्षलग्रस्त भागाकरिता क्रीडा स्पर्धा आयोजन करण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आला.

“राजीव गांधी खेल अभियान” या योजनेचे स्वरूप बदलून व केंद्र शासनाच्या युवक कल्याण व क्रीडा मंत्रालयाच्या दिनांक २६/०५/२०१६ च्या परिपत्रकानुसार यापूर्वी केंद्र शासनाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या १. राजीव गांधी खेल अभियान २. अर्बन स्पोर्ट्स इन्फ्रास्ट्रक्चर स्कीम व ३. नॅशनल स्पोर्ट्स टॅलेन्ट सर्च या तीन स्वतंत्र योजनांचे एकत्रिकरण करून “खेलो इंडिया - क्रीडा विकासासाठी राष्ट्रीय कार्यक्रम” ही केंद्र पुरस्कृत योजना दिनांक १६/१०/२०१७ च्या परिपत्रकान्वये संपूर्ण देशात राबविण्याच्या सूचना केंद्रशासनाने दिल्या आहेत.

सदर केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने सुरु केलेली “खेलो इंडिया-क्रीडा विकासाचा राष्ट्रीय कार्यक्रम” ही योजना राज्यात सन २०१८-१९ पासून, केंद्र शासनामार्फत या योजनेची अंमलबजावणी सुरु असेपर्यंतच्या कालावधीमध्ये राबविण्यास शासन मान्यता देत आहे. या योजनेची प्रमुख उद्दिष्टे पुढीलप्रमाणे आहेत:-

क] खेळाच्या मैदानांचा (क्रिडांगण) विकास, ख] सामुहीक (क्रीडा शिक्षकांचे) प्रशिक्षण कार्यक्रम. ग] राज्यस्तर खेलो इंडिया केंद्राची स्थापना, घ] वार्षिक खेळाच्या स्पर्धा, च] प्रतीभावंत खेळांडुंचा शोध आणि विकास (शिष्यवृत्ती), छ] खेळाच्या पायाभूत सुविधांचा वापर आणि निर्मिती /सुधारणा, ज] क्रीडा अकादमीसाठी सहाय्य, झ] ग्रामीण आणि देशी व आदिवासी खेळांना प्रोत्साहन देण्यासाठी स्पर्धा, त] शाळेतील मुलांची शारीरीक तंदूरुस्ती (तपासणी व मापदंड), थ] महीला क्रिडा स्पर्धा, द] दिव्यांग लोकांमध्ये खेळाच्या सुविधा व स्पर्धा, ध] शांती और विकासासाठी खेळ .

क) क्रीडांगण विकास -

- देशातील खेळ मैदानांचा विकास व संरक्षण करण्यासाठी सध्या उपयोगात असलेली मैदाने यांचा सर्व करून GIS प्रणालीवर दर्शविण्यात येणार आहेत. या योजनेसाठी केंद्र शासन राज्य खेळ मैदान असोसिएशनमार्फत रु. ५० लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून देणार आहे.

ख) सामुहीक (क्रीडा शिक्षकांचे) प्रशिक्षण कार्यक्रम -

- देशभरात क्रीडा मार्गदर्शकांच्या विकासासाठी एक व्यापक कार्यक्रम आयोजीत करण्यात आला असून, त्याअंतर्गत अल्प कालावधीचा, प्रशिक्षण कार्यक्रम तयार करण्यात आला आहे. त्या अंतर्गत ऑनलाईन अभ्यासक्रम तयार करण्यात आला आहे.

- याद्वारे क्रीडा शिक्षण व स्वयंसेवकांना “मास्टर ट्रेनर्स” म्हणून विकसीत करण्यात येईल. ते मास्टर ट्रेनर्स प्रत्येक वर्षी अन्य क्रीडा शिक्षकांना एकत्रीत मार्गदर्शन शिबीर घेऊन प्रशिक्षीत करतील.
- यासाठी लागणारा निधी राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय तज्जांशी चर्चाकरून अभ्यासक्रम, शिक्षण पध्दती, लागणारे साहित्य, वेबसाईट यांच्या विकासासाठी १००% केंद्र शासनाकडून उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

सध्या हया बाबीसाठी खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय योजनाही कार्यान्वित असून नवीन केंद्रीय योजना त्याला पूरक म्हणून राबविण्यात येईल:-

- राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यातुन प्रत्येक खेळाचा एक याप्रमाणे दहा खेळांचे दहा क्रीडा शिक्षकांना मास्टर ट्रेनर म्हणून दहा दिवसांचे क्रीडा प्रशिक्षण आयोजित केले जाते.
- मास्टर ट्रेनर मार्फत प्रत्येक जिल्ह्यात दरवर्षी किमान १०० क्रीडा शिक्षकांसाठी दहा दिवसांचे क्रीडा प्रशिक्षण आयोजित केले जाते.
- यासाठी राज्याच्या वार्षिक आराखड्यामध्ये सन २०१८-१९ साठी रु. १८०.०० लक्ष इतकी तरतुद करण्यात आली आहे.

ग) खेलो इंडीया केंद्र -

- राज्यस्तरावर क्रीडा मार्गदर्शक व अंशकालीन क्रीडा मार्गदर्शकांची संख्या, अपु-या तांत्रिक मनुष्यबळ, क्रीडा साहित्य, इतर सुविधा तसेच आवर्ती खर्चासाठी अपुरा निधी यामुळे राज्याने निर्माण केलेल्या क्रीडा सुविधा पुर्ण क्षमतेने वापरात आणल्या जात नाहीत. त्याचा अधिकाधिक चांगला वापर होण्यासाठी राज्य स्तरावर “खेलो इंडीया” केंद्राची स्थापना करून त्यामार्फत राज्य शासनाबरोबर करारनामा (एम.ओ.यु.) करून केंद्रशासनाद्वारे साई (SAI) मार्फत अशा ठिकाणी डे-बोर्डींग योजना राबविण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर योजना सद्या साईच्या अस्तित्वात असलेल्या विस्तार केंद्राप्रमाणे साईमार्फतच राबविण्यात येणार आहे. यासाठी केंद्र शासन केंद्रीय सार्वजनिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम व कार्पोरेट हाऊस यांच्या माध्यमातून सी.एस.आर. द्वारे निधी उपलब्ध करून देणार आहे.
- सदर योजने अंतर्गत सुविधा उपलब्ध करणे, मार्गदर्शक नियुक्ती, लाभार्थी संख्या त्यांना द्यावयाच्या सुविधांचे मापदंड ठरविणे, देखभाल दुरुस्ती इत्यादी बाबत राज्य सरकार व भारत सरकार संयुक्तीक रीत्या निर्णय घेतील.

घ. खेलो इंडिया विविध क्रीडा स्पर्धा आयोजन -

- केंद्रशासनाद्वारे खेलो इंडिया योजनेअंतर्गत सन २०१७-१८ पासून राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यात येत आहे. यामध्ये बास्केटबॉल, फुटबॉल, हॉकी, खो-खो,

कबड्डी, व्हॉलीबॉल, आर्चरी, शुटींग, बॅडमिंटन, अंथलेटीक्स, बॉक्सिंग, जिम्नॉस्टिक्स, ज्युदो, जलतरण, वेटलिफ्टिंग, कुस्ती या १६ खेळांचा समावेश करण्यात आला आहे.

- यासाठी राष्ट्रीय क्रीडा महासंघ, भारतीय शालेय खेळ महासंघ व भारतीय विद्यापीठ असोसिएशन यांच्या वतीने एकत्रीत ऑलिम्पिक अभियान राबविण्यात येईल.
- यास्पर्धेतून प्रतिभावान खेळाडूंची निवड केली जाणार असून अशा खेळाडूंना “खेलो इंडीया” अंतर्गत (8 Year Plan) शिष्यवृत्ती देण्यात येईल. .
- खेलो इंडिया या राष्ट्रीय स्पर्धा आयोजनासाठी केंद्र शासन १००% अनुदान देण्यात येईल.

च) प्रतिभावंत खेळाडू शोधुन त्यांचा विकास करणे (शिष्यवृत्ती योजना) :-

- देशातील प्रतिभावंत खेळाडूंचा शोध घेऊन त्यांना अद्यावत सुविधा व मार्गदर्शन उपलब्ध होण्यासाठी प्रयत्न करणे या योजनेचा उद्देश आहे.
- “खेलो इंडीया” या योजनेतर्गत देशातील प्रतिभावंत खेळाडूंचा शोध घेण्यासाठी शाळा, महाविद्यालये व विद्यापीठातील खेळाडूंच्या स्पर्धा, निवड चाचण्यांचे आयोजन करण्यात येईल.
- खेलो इंडीया योजनेअंतर्गत आयोजित राष्ट्रीय स्पर्धा, तसेच राष्ट्रीय अंजिक्यपद स्पर्धा, भारतीय खेळ प्राधिकरण द्वारा विकसित नॅशनल स्पोर्ट्स टॅलेंट सर्च पोर्टल, निवड चाचण्या यामार्फत पहिल्या वर्षी १००० प्रतिभावंत खेळाडू शिष्यवृत्ती व प्रशिक्षणासाठी आठ वर्षासाठी निवडण्यात येतील.
- निवड झालेल्या खेळाडूंना भारतीय खेळ प्राधिकरणाच्या क्रीडा अकादमी, क्रीडा शाळा, क्रीडा महाविद्यालये, राज्य क्रीडा अकादमी, तसेच खेळाडू वा खाजगी संस्थेमार्फत चालविण्यात येणा-या क्रीडा अकादमी मध्ये प्रवेश देण्यात येतील.
- या योजने अंतर्गत निश्चित केलेल्या अकादमींची स्थापना करणे, संचलन व देखभाल दुरुस्ती साठी केंद्रशासनामार्फत १०० टक्के अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येईल.

छ) क्रीडा सुविधांचा वापर निर्मिती व दर्जा वाढ-:

- आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या क्रीडा सुविधा (Infrastructure) निर्माण करण्यासाठी तसेच स्पोर्ट्स सायन्स सेंटर व क्रीडा साहीत्य यासाठी या योजनेसाठी केंद्र शासनाकडून अर्थसहाय्य दिले जाणार आहे. यासाठी राज्य शासनामार्फत क्रीडा सुविधा निर्मितीचे प्रस्ताव शिफारशीसह केंद्रशासनास सादर करण्यात येतात.

- यामध्ये प्रामुख्याने खालील सुविधांचा समावेश असेल.

अ.क्र.	क्रीडा सुविधेचे नांव	जास्तीत जास्त अनुदान मर्यादा
१	सिथेटिक अॅथलेटिक्स ट्रॅक	रु. ७.०० कोटी
२	सिथेटिक हॉकी मैदान लाईट व्यवस्थेसह	रु. ६.०० कोटी
३	सिथेटिक टर्फ फुटबॉल मैदान धावनपथ व लाईट व्यवस्थेसह	रु. ७.०० कोटी
४	बहुउद्देशीय सभागृह (६०M x ४०M x १२.५ M)	रु. १०.०० कोटी
५	जलतरण तलाव	रु. ८.०० कोटी
६	मानवी क्षमता व पुनर्प्रगती प्रयोगशाळा स्थापना	रु. १०.०० कोटी

- याशिवाय विद्यापीठामध्ये निर्माण करावयाच्या स्पोर्ट्स एक्सलंस सेंटरसाठीसुद्धा या योजनेखाली रु. ५०.०० कोटी पर्यंत अनुदान उपलब्ध होईल.

ज) राष्ट्रीय/राज्य/क्रीडा अकादमीची स्थापना -

- खेलो इंडीया योजनेअंतर्गत निवड केलेल्या प्रतिभावान खेळाडूंना राष्ट्रीय(साई)/राज्य क्रीडा प्रबोधिनी किंवा खाजगी क्रीडा प्रबोधिनी मध्ये प्रवेशाबाबत विकल्प उपलब्ध करून दिला जाणार आहे. अनावर्ती खर्चासाठी ज्या प्रबोधीनीमध्ये आवश्यक सुविधांची कमतरता असेल अशा ठिकाणी सुविधा निर्माण करण्यासाठीसुद्धा केंद्र शासनाकडून निधी देण्यात येतील.
- क्रीडा सुविधा आणि तज्ज्ञ मार्गदर्शकाद्वारे तांत्रिक सहाय्य, क्रीडा विज्ञान केंद्र इ. सुविधा निर्मातीसाठी आवश्यक आवर्ती व अनावर्ती खर्चासाठी केंद्र शासनाकडून तरतुद उपलब्ध केली जाईल .
- आवर्ती खर्चामध्ये उच्चतम कामगीरी असलेले प्रशिक्षक, सहाय्यक स्टाफ, आवश्यक सामग्री, खेळाडू मुल्यांकन प्रणाली, स्पर्धा यावर खर्च केंद्रशासनाकडून केला जाईल.

झ) ग्रामीण आणि देशी व आदिवासी खेळांना प्रोत्साहन देण्यासाठी स्पर्धा :-

- खेलो इंडीया या योजने अंतर्गत ग्रामीण, देशी व आदिवासी खेळांना व खेळाडूंना प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांच्या वार्षिक स्पर्धाचे आयोजन करण्यात येईल.
- यासाठी केंद्र शासनाकडून १०० टक्के निधी मंजूर करण्यात येणार असून, राष्ट्रीय स्पर्धाचे आयोजन, वेबसाईट्टयार करणे, संचलन करणे, अशासकीय संस्था आणि खेळ संघटनाना ग्रामीण आणि देशी व आदिवासी खेळांना प्रोत्साहन देण्यासाठी खर्च करण्यात यावा.

त) शाळेत जाणाच्या विद्यार्थ्यांसाठी शारीरिक सुदृढता योजना

- “खेलो इंडिया” अंतर्गत देशातील सर्व शाळामधील विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक तंदुरुस्ती तपासण्यासाठी केंद्र शासनामार्फत राज्यानुसार किंवा क्षेत्रानुसार राष्ट्रीय शारीरिक मापदंड विकसीत करण्यात येत आहेत .
- शाळेत जाणाच्या प्रत्येक मुलाची शारीरिक तपासणी करून विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक फिटनेसबाबतची माहिती संकलन करण्याची प्रक्रीया, नियम व मार्गदर्शक सूचना तयार करण्यात येतील.
- या योजनेसाठी आवश्यक तरतूद केंद्रशासनाकडून करण्यात येईल. ही तरतूद प्रामुख्याने शाळेत जाणाच्या विद्यार्थ्यांचा फिटनेस तपासणेसाठी मानके निश्चित केली जातील .

थ) महिला क्रीडा स्पर्धा -

अ. राष्ट्रीय महिला क्रीडा स्पर्धा -

- महीला क्रीडा स्पर्धासाठी राष्ट्रीय स्तरावर महिलांच्या स्पर्धा एकूण ४ गटांमध्ये होणार असून, त्यामध्ये बास्केटबॉल, वेटलिफिटिंग, पोहणे, कुस्ती, हॉकी, अँथलेटीक्स, बॉक्सिंग, बॉडमिंटन, टेबल टेनिस, व्हॉलीबॉल, खो-खो, कबड्डी अशा एकंदरीत १२ खेळ प्रकारांचा समावेश करण्यात आलेला आहे .

राष्ट्रीय महिला स्पर्धा आयोजनासाठी केंद्र शासनाने खालीलप्रमाणे अनुदानाचे दर निश्चित केलेले आहेत .

- १) राष्ट्रीय स्पर्धेत सहभागी होण्याकरीता येणारा प्रवास खर्च तसेच राष्ट्रीय स्पर्धा कालावधीमधील निवास व भोजन खर्च प्रत्येक व्यक्तीला प्रत्येक दिवशी स्पर्धेच्या एक दिवसापूर्वी व एक दिवसानंतर रु.१०००/- याप्रमाणे ६ दिवस केंद्र शासनामार्फत देण्यात येणार आहे.
  - २) राष्ट्रीय स्तरावरील प्रत्येक स्पर्धेच्या आयोजनाकरीता व प्रत्येक वयोगटासाठी रु. ५.०० लक्ष अनुदान देण्याची तरतुद करण्यात येणार आहे.
  - ३) याशिवाय प्रत्यक्ष प्रवास खर्चाच्या प्रतिपुर्तीसाठी वेगळ्याने अनुदान देण्यात येईल.
- रोख बक्षीस-:** प्रावीण्य प्राप्त महिला खेळाडूंना खालीलप्रमाणे रोख बक्षीसे केंद्र शासनामार्फत देण्यात येतील.

अ.क्र.	सुवर्णपदक	रौप्यपदक	बॉझपदक
१	५०००/-	३०००/-	२०००/-

- प्रावीण्य प्राप्त महिला खेळाडूंची रोख बक्षीसे ही त्यांच्या बँक खात्यामध्ये जमा करण्यात येणार आहेत.
- राष्ट्रीय स्तरावरील महिला क्रीडा स्पर्धाच्या आयोजनावरील १०० टक्के खर्च केंद्र शासनाकडून उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

ब. राज्यस्तर महिला क्रीडा स्पर्धा आयोजन -

राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी राज्य स्तरापर्यंतच्या स्पर्धा घेण्यासाठी येणारा खर्च राज्य शासनाने करावयाचा आहे. सदर स्पर्धासुद्धा वर नमूद केलेल्या १२ खेळ प्रकारामध्ये व एकूण ४ गटांमध्ये घ्यावयाच्या आहेत. त्यावरील खर्चासाठी तरतुद करण्यात येत आहे :-

अ.क्र.	बाब	एकूण क्रीडा प्रकार	आवश्यक निधी रु.
१	जिल्हास्तर महिला क्रीडा स्पर्धा	१२	२१६००००
२	विभागीयस्तर महिला क्रीडा स्पर्धा	१२	४८००००
३	राज्यस्तर महिला क्रीडा स्पर्धा	१२	१०९५५४६
४	महिला क्रीडा स्पर्धा राष्ट्रीय स्पर्धापूर्व प्रशिक्षण शिबीर व राष्ट्रीय स्पर्धा सहभाग	१२	३५८२००
	ट्रॅकसूट व गणवेश (कीट)	१२	२१००००
	एकूण आवश्यक निधी		४३,०३,७४६/-

द) दिव्यांग व्यक्तींना खेळण्यासाठी प्रोत्साहीत करणे- सुविधा स्पर्धा-

- या योजनेद्वारे दिव्यांग व्यक्तीसाठीच्या खेळांच्या आवश्यक सुविधा निर्माण करण्यासाठी राज्यांना व भारतीय क्रीडा प्राधिकरणास वित्तीय सहाय्य पुरविले जाईल.
- स्टेडीयम दिव्यांग सुलभ होण्यासाठी आवश्यक निधी दिव्यांग सक्षमीकरण योजनेतुन उपलब्ध केला जाईल. या योजनेतुन प्राप्त निधीचा उपयोग खेळाडू खेळाडूंचे वर्गीकरण, साहीत्य, प्रशिक्षण आणि पॅराओळिम्पिक खेळांसाठी संघांची तयारी आणि स्पर्धासाठी करण्यात येईल. ह्या योजनेतर्गत १०० टक्के निधी केंद्राकडून उपलब्ध करून देण्यात येईल.

• ध) शांती आणि विकासासाठी खेळ

प्रशिक्षक, उपकरणे, तांत्रिक सहकार्य इत्यादीच्या स्वरूपात सुविधा पुरविल्या जाणार आहेत. लोकप्रीय खेळांच्या ग्रामस्तर स्पर्धा सुरक्षीत करण्याचा प्रयत्न केला जाईल.

आर्थिक दायित्व :-

खेलो इंडिया ही योजना सन २०१८-१९ या वर्षापासून राज्यात राबविण्यात यावा. राज्य शासनास केवळ महिला क्रीडा स्पर्धावर होणारा रु. ४३.०० लक्ष इतका वार्षिक खर्च करील. उर्वरीत सर्व योजनांवरील १००% खर्च केंद्र शासन करणार आहे.

खेलो इंडिया अंतर्गत अनुदान वितरण :-

सदर अनुदान राज्याच्या एकत्रित निधीमध्ये न देता स्पर्धा आयोजनाकरीता राज्य शासनाच्या मान्यतेने गठीत केलेल्या नोडल एजन्सीचे नांवे स्वतंत्र खाते उघडून त्या खात्यामध्ये केंद्र शासनामार्फत प्राप्त होणारा निधी थेट जमा करण्यात यावा.

नोडल एजन्सीची रचना -

जिल्हा, राज्यस्तर स्पर्धा आयोजनासाठी केंद्र शासनाच्या सूचनेनुसार नोडल एजन्सी गठीत करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार, आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे नोडल एजन्सी स्थापन करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	समितीतील पद
१.	आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२.	उपसचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
३.	सहसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा	सदस्य
४.	सर्व विभागीय उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा (८ विभाग)	सदस्य
५.	उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे	सदस्य सचिव

आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा व सहसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांच्या संयुक्त सहीने बचत खाते उघडण्यात येईल.

संनियंत्रण समिती-

खेलो इंडिया या योजनेचे संनियंत्रण करण्यासाठी केंद्र शासनाने सूचविल्यानुसार खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय संनियंत्रण समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	समितीतील पद
१.	प्रधान सचिव (क्रीडा)	अध्यक्ष

२.	आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य	उपाध्यक्ष
३.	उपसचिव (क्रीडा)	सदस्य
४.	एक केंद्र शासनाच्या युवक सेवा व क्रीडा मंत्रालय प्रतिनिधी	सदस्य
५.	रिजनल को-ऑर्डिनेटर भारतीय खेळ प्राधिकरण	सदस्य
६.	एक राज्य क्रीडा संघटनेचा प्रतिनिधी	सदस्य
७.	एक पुरुष नामांकित खेळाडू	सदस्य
८.	एक स्त्री नामांकित खेळाडू	सदस्य
९.	ज्या संस्थेचा प्रकल्प विचाराधीन असेल त्या संस्थेचा एक प्रतिनिधी	सदस्य
१०.	सह संचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य सचिव

खेलो इंडिया या योजनेच्या अंमलबजवणीसाठी केंद्रशासनाने वेळोवेळी निर्गमीत केलेल्या व यापुढे निर्गमित करण्यात येणाऱ्या उद्दीष्टनिहाय मार्गदर्शक सुचना व निर्णयानुसार राज्यशासन योजनेची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने मा. मंत्रिमंडळाच्या दिनांक १ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८११२०१७४९३७१०२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(राजेंद्र पवार)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- ३) मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव.
- ४) मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव.
- ५) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद यांचे सचिव.
- ६) सर्व मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.

- (७) सर्व विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा.
- ८) सर्व विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद.
- ९) मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३) आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे
- १४) प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
- १५) सर्व जिल्हाधिकारी.
- १६) सर्व पोलिस अधिक्षक, महाराष्ट्र राज्य,
- १७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
- १८) सर्व विभागीय उप संचालक, क्रीडा व युवक सेवा. (क्रीडा संचालनालयामार्फत)
- १९) सर्व जिल्हा / तालुका क्रीडा अधिकारी. (क्रीडा संचालनालयामार्फत)
- २०) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
- २१) महालेखापाल (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
- २२) नियोजन विभाग (का.१४७१), मंत्रालय, मुंबई.
- २३) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई.
- २४) ग्रंथपाल, विधीमंडळ ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई.
- २५) अवर सचिव, (क्रीयुसे - २, क्रीयुसे - ३)
- २६) कार्यासन अर्थसंकल्प, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २७) निवडनस्ती, क्रीयुसे-१.